

HELT ENKELT

NYHETSREV FRÅN BYGGNADS STOCKHOLM-GOTLAND

JULI 2023

Svensk Bygghkontroll - gemensamt verktyg mot kriminella företag

DET HAR varit hårda förhandlingar men till slut fick vi till mycket av det vi ville. Nu är det dags att börja jobba med avtalen och analysera vad vi faktiskt skrivit på, vad vi får ut och hur vi får ut det mesta av det. Det handlar om mer än bara pengar.

SVENSK BYGGKONTROLL blir vårt gemensamma verktyg för att få bort de kriminella företagen, då vi kan kontrollera företag och underentreprenörer på facklig tid. Det gynnar oss alla. Och nu när inflationen är hög och beställare vill betala så lite som möjligt, är Svensk Bygghkontroll viktigare än någonsin.

VÅRT GEMENSAMMA mål framåt måste vara en bra och stabil marknad, med mycket arbetstillfällen. Jobben ska stanna kvar i företagen och inte säljas bort till oseriösa underentreprenörer. Vi ska aldrig acceptera en osund konkurrens mellan företag, där arbetare utnyttjas. Och du som medlem ska ha en trygg anställning, i ett seriöst företag, där avtalsenliga förutsättningar är en självklarhet.

OCH VI får inte glömma vikten av att fylla på med nya yrkesarbetare. Bara hälften av eleverna på VVS-programmet har jobb efter examen. Vilket alltså innebär att hälften inte har det!

TOMAS KULLBERG
ORDFÖRANDE
BYGGNADS
STOCKHOLM-GOTLAND

Alla avtal är klara

Nu är alla kollektivavtal förhandlade och klara. Byggavtalet ger en löneökning på 7,4 procent över två år. Det blir även en ny kontrollfunktion mot arbetslivskriminalitet så att företag tar ett större ansvar för att få ordning och reda i branschen.

**Avtals-
förändringar**

Byggavtalet i korthet

Lön och ersättningar

■ Löneökningar enligt märket på 7,4 procent för perioden 1 maj 2023 till 30 april 2025, delas i två perioder:

Period 1: 1 maj 2023–30 april 2024:
Utgående lön höjs med 8,48 kr/tim.
Grundlön höjs till 181,50 kr/tim
alternativt 31 581/mån kr.

Period 2: 1 maj 2024–30 april 2025:
Utgående lön höjs med 7,06 kr/tim.
Grundlön höjs till 188,50 kr/tim
alternativt 32 799 kr/mån.

■ Höjd reseersättning till 25 kr/mil för alla som har minst 2 km till jobbet och säkrad reseersättning för kranförare och alla som åker till arbetsplatsen via arbetsgivarens lokaler.

■ Höjd pensionsavsättning.

■ Inflytande över individuella lönetillägg.

■ Ny och uppdaterad ackordslista.

Arbetslivskriminalitet, fusk och utnyttjande

■ Svensk Bygghkontroll – en helt ny partsgemensam kontrollfunktion som effektivt och snabbt granskar företag och underentreprenörer.

■ Arbetsgrupp för samordningsnummer med syfte att säkerställa obligatorisk skatteregistrering av utländsk arbetskraft, liknande system som finns i Finland.

■ Säkerställt rätten till traktamente för utländsk arbetskraft.

Familjeliv och arbetsmiljö

■ Föräldralediga kan spara sin arbetstidsförkortning längre.

■ Under en femårsperiod ska samtliga duschar i personalutrymmen utrustas med lås.

Övriga avtal, se följande sidor

Nytt avtal för entreprenadmaskin

Entreprenadmaskinavtalet omfattar ca 4 000 anställda och innehåller bland annat löneökningar på 7,4 procent, säkrad reseersättning och åtgärder för bättre arbetsmiljö.

Entreprenadmaskin-avtalet i korthet

Avtals- förändringar

Avtalet gäller under två år, från 2023-06-01 till 2025-05-31.

Lön och ersättningar

■ Löneökningar enligt märket på 7,4 procent delat på två perioder:

Från juni 2023: Utgående lön för yrkesarbetare höjs med 7,93 kr/tim alternativt 1 380 kr/månad. Grundlön höjs till 181 kr/tim alternativt 31 494 kr/månad. Extra pensionsavsättning med 0,1 procent.

Från juni 2024: Utgående lön för yrkesarbetare höjs med 6,6 kr/tim alternativt 1 148 kr/månad. Grundlön höjs till 187,50 kr/tim alternativt 32 625 kr/månad. Extra pensionsavsättning med 0,1 procent.

■ Reseersättningen om 25 kronor milen för alla som kör egen bil och har minst två kilometer till jobbet är inskriven i avtalet. Gäller även via central anläggning.

■ Lönedifferentiering tillåts med 15 procent.

■ Alternativ lönerregel § 3 för kran, mobil och teleskoptruck, för att ytterligare kunna utveckla lönerna i kran- och maskinföraryrket.

Arbetslivskriminalitet, fusk och utnyttjande

■ Överenskommelse om att inrätta den branschtäckande kontrollfunktionen Svensk Byggkontroll, för att effektivt kontrollera att företag och underentreprenörer följer lagar och avtal.

Arbetsmiljö och hälsa

■ Alla duschar i personalutrymmen ska ha lås. Låsta utrymmen ska vara på plats senast om fem år. Annars kan företaget tvingas att betala skadestånd.

■ Klimatanläggning i alla hytter. Det ska varken vara för varmt eller för kallt där du sitter och jobbar.

■ Bättre regler för att du ska kunna bli avlöst på jobbet gör yrket mer jämställt. Du ska kunna förena jobb och familjeliv eller kompa ut ohälsosam övertid.

Arbetsgrupper:

■ Kranföretagens särskilda villkor, Arbetsplatsanmälan förtydligas, Skyddsombudens roll.

Lön för ungdomar på feriearbete

BYGGAVTALET

- Elev som gått andra året på Bygg- och anläggningsprogrammet i gymnasieskolan 106 kr/tim
- Elev som gått första året på Bygg- och anläggningsprogrammet i gymnasieskolan 95 kr/tim
- Övriga 85 kr/tim
- Semesterersättning tillkommer.
- Reskostnadsersättning betalas ut enligt Byggavtalet, om företaget inte bekostar eller ombesörjer resor på något annat sätt.
- Helglön betalas inte ut vid feriearbete.
- För anställningsvillkor i övrigt gäller Byggavtalet.

MASKINAVTALET

- Elev som gått årsk 1 95,00 kr
- Elev som gått årsk 2 106,00 kr
- Elev övrig 85,00 kr
- Semesterersättning tillkommer.

GLASAVTALET

- 70 procent av utgående lön.
- Semesterersättning tillkommer.

PLÅTAVTALET

- Elev som har avslutat årskurs 2 inriktning byggnadsplåt, ventilationsplåtslageri eller ventilationsmontage
- Från 2023-05-01 126,00 kr/tim
- Från 2024-05-01 131,10 kr/tim
- Elev som går årskurs 1 eller 2 i gymnasieskolans Byggprogram eller VVS- och fastighetsprogram
- Från 2023-05-01 108,00 kr/tim
- Från 2024-05-01 112,40 kr/tim
- Övriga
- Från 2023-05-01 90,00 kr/tim
- Från 2024-05-01 93,65 kr/tim
- Semesterersättning tillkommer.

TIA-AVTALET

- Elev som gått årsk 1 98,50 kr
- Elev som gått årsk 2 109,50 kr
- Elev övrig 85,00 kr
- Semesterersättning tillkommer.

Nytt avtal för glasmästeribranschen

Avtalet berör cirka 5 000 yrkesarbetare och innehåller bland annat löneökning på 7,4 procent och höjd pensionsavsättning.

Glasavtalet i korthet

Avtalet gäller under två år, från 2023-05-01 till 2025-04-30.

- Utgående lön höjs med
2023 7,90 kr/tim, 1 375 kr/mån
2024 6,60 kr/tim, 1 148 kr/mån
- Grundlön höjs till
2023 180 kr/tim, 31 320 kr/mån
2024 186,50 kr/tim, 32 451 kr/mån
- Avsättning extra pension
2023 + 0,10 % = 1,10 %
2024 + 0,10 % = 1,20 %
- Ackord
2023 Fast del + 4,50 kr = 117,50 kr
Rörlig del + 2,00 kr = 49,00 kr
2024 Fast del + 3,00 kr = 120,50 kr
Rörlig del + 2,00 kr = 51,00 kr

Avtalsförändringar

- Överenskommelse om att inrätta den branschäckande kontrollfunktionen Svensk Byggkontroll, för att effektivt kontrollera att företag och underentreprenörer följer lagar och avtal.
- Arbetstiden om 40 timmar kan förläggas mellan 06.00-18.00, vilket innebär förändrade gränser för OB-ersättning.
- Arbetstidsförkortning kan tas ut innan den tjänats in. Arbetsgivaren har rätt att reglera om arbetstagare tagit ut mer arbetstidsförkortning än vad som tjänats in.
- Arbetsgrupper: Lönebildning och arbetstider i glasbranschen, Skyddsombudens roll och funktion, Yrkesutbildningsavtalet.

Det här är Svensk Byggkontroll

- Specialutbildning för Byggnads anställda och förtroendevalda samt möjlighet att kontrollera företag och underentreprenörer på facklig tid.
- Tillsynsavgift från hängavtalsbundna företag som oavkortat går till kontroller av företag.
- Partsgemensam grupp som bedömer och hanterar kriminella företag som upptäcks.

Tipsa om brottslighet i byggbranschen!

Fair Play Bygg är en oberoende organisation som tar emot tips om brottslighet i byggbranschen. Exempelvis: svarta löner, fusk med ID06, företag med arbetare utan arbetslöshetsbidrag, mutor och hot. Du som tipsar kan välja att vara anonym.

<p>Tipsa om brottslighet i byggbranschen!</p> <p>Fair Play Bygg är en oberoende organisation som tar emot tips om brottslighet i byggbranschen. Exempelvis: svarta löner, fusk med ID06, företag med arbetare utan arbetslöshetsbidrag, mutor och hot. Du som tipsar kan välja att vara anonym.</p>	 <p>Stads vilje arbejdsloshedsforhold kuriositetens kofat!</p> <p>Fair Play Bygg er en uafhængig organisation, der modtager tips om brottslighed i byggebranchen. Eksempelvis: sorte løn, fusk med ID06, virksomheder med medarbejdere uden arbejdsløshedsbidrag, bestikkelser og trusler. Du kan vælge at være anonym.</p>
<p>Značajne por prekršajima u građevinarstvu</p> <p>Fair Play Bygg je nezavisna organizacija koja prima savjete o prekršajima u građevinarstvu. Na primjer: crne plaće, fusk s ID06, tvrtke s radnicima koji nemaju doprinos za nezaposlenost, mitovi i prijetnje. Možete odabrati da li želite biti anonimni.</p>	 <p>Pravilno oplo pabidimuz stajēnē nolē!</p> <p>Fair Play Bygg – tā ir neatkarīga organizācija, kas pieņem ziņojumus par noziedzīgiem darbiem būvniecības jomā. Piemēram: melnās algas, kļūdas ar ID06, uzņēmumi, kas nodarbojas ar darbiniekiem bez darba bezdarbības pabalsta, atbaidzības un draudus. Tu vari izvēlēties būt anonīms.</p>
<p>Сообщите о незаконных действиях в строительной отрасли!</p> <p>Fair Play Bygg – это независимая организация, принимающая сообщения о незаконных действиях в строительной отрасли. Например: черные зарплаты, фискальные нарушения, компании, нанимающие работников без взносов на пособие по безработице, взятки и угрозы. Вы можете выбрать, хотите ли оставаться анонимным.</p>	 <p>Zgłoś niezgodności o praktykach w branży budowlanej!</p> <p>Fair Play Bygg to niezależna organizacja, która otrzymuje zgłoszenia dotyczące przestępstw w branży budowlanej. Na przykład: czarne wynagrodzenia, błędne ID06, firmy zatrudniające pracowników bez wpłat na ubezpieczenie społeczne, łapówki i groźby. Ty możesz zdecydować, czy chcesz być anonimny.</p>
<p>Información de delitos en el sector de la construcción</p> <p>Fair Play Bygg es una organización independiente que recibe informes sobre delitos en el sector de la construcción. Por ejemplo: salarios negros, errores con ID06, empresas que emplean a trabajadores sin pagar contribuciones a la seguridad social, sobornos y amenazas. Puedes elegir si quieres ser anónimo.</p>	 <p>Позорите про извадане професионални длъжности в бъдещият галери!</p> <p>Fair Play Bygg – про независима организация, яка отримує повідомлення про незаконні дії в будівельній галузі. Наприклад: чорні зарплати, помилки з ID06, компанії, які наймають працівників без внесень на пенсійне страхування, хабарі та загрози. Ви можете обрати, чи хочете бути анонімною.</p>

tipsa@fairplaybygg.se www.fairplaybygg.se +46 (0) 8697 147 27

Sprid Fair Play Byggs affisch i sommar

Skriv ut Fair Play Byggs affisch och sätt upp den på din byggarbetsplats i sommar – och hjälp till att sätta stopp för brottslig verksamhet. Informationen på affischen är på nio olika språk och den finns att ladda ned på deras hemsida, se nedan.

Du kan tipsa Fair Play Bygg om brottslig verksamhet på en byggarbetsplats även under sommaren. Tipset lämnar du på hemsidan – tillsammans kan vi bidra till att misstänkt brottslighet rapporteras in!

Fairplaybygg.se

AVTAL 2023

Nytt avtal för plåt- och ventilationsbranschen

Det nya Plåt- och ventilationsavtalet är på 24 månader och ger en löneökning på 7,4 procent över två år, högre friskvårdsbidrag och reseersättning. Det blir även en ny kontrollfunktion mot arbetslivskriminalitet så att företag tar ett större ansvar för att få ordning och reda i branschen.

Avtalsförändringar

Plåtavtalet i korthet

- ### Lön och ersättningar
- Löneökningar enligt märket på 7,4 procent från 1 maj 2023 till 30 april 2025, uppdelat på två perioder:
 - Från 1 maj 2023: Utgående lön för yrkesarbetare höjs med 8,20 kr/tim alternativt 1 427 kr/månad. Grundlön höjs till 180 kr/tim alternativt 31 320 kr/månad.
 - Från 1 maj 2024: Utgående lön för yrkesarbetare höjs med 7,30 kr/tim alternativt 1 270 kr/månad. Grundlön höjs till 187,30 kr/tim alternativt 32 590 kr/månad.
 - Extra pensionsavsättning med 0,2 procent första avtalsåret.
 - Resttidsersättningen höjs för resa till tillfällig arbetsplats utanför ordinarie arbetstid.

Arbetslivskriminalitet, fusk och utnyttjande

- Svensk Byggkontroll – en helt ny partsgemensam kontrollfunktion som effektivt och snabbt granskar företag och underentreprenörer.
- Skärpta regler för in- och utlåning av personal.

Arbetsmiljö och hälsa

- Samtliga duschar i personalutrymmen ska utrustas med lås.
- Kvinnor och män ska erbjudas avskilda omklädningsrum.
- Höjt friskvårdsbidrag till 3 000 kr.

Nytt Teknikinstallationsavtal VVS & kyl (TIA)

Efter varsel om strejk och tuffa, långa förhandlingar har Byggnads och Installatörsföretagen kommit överens om ett nytt kollektivavtal för installationsbranschen. Avtalet gäller i två år och omfattar bland annat starkare regler när underentreprenörer ska anlitas och en helt ny kontrollfunktion: Svensk Byggekroll.

TIA-avtalet i korthet

Lön och ersättningar

- Löneökningar enligt märket på 7,4 procent delat på två perioder:

- *Från maj 2023:* Utgående lön för yrkesarbetare höjs med 9,24 kr/tim alternativt 1 607 kr/månad. Grundlön höjs till 189,50 kr/tim alternativt 32 973 kr/månad.

- Extra pensionsavsättning med 0,1 procent

- *Från maj 2024:* Utgående lön för yrkesarbetare höjs med 7,39 kr/tim

alternativt 1 286 kr/månad.

Grundlön höjs till 197 kr/tim alternativt 34 278 kr/månad.

- Extra pensionsavsättning med 0,1 procent.

Arbetslivskriminalitet, fusk och utnyttjande

- Överenskommelse om att inrätta den branschäckande kontrollfunktionen Svensk Byggekroll, för att effektivt kontrollera att företag och underentreprenörer följer lagar och avtal.

Avtalsförändringar

- Företaget måste förhandla med Byggnads vid anlitannde av underentreprenör och bemaningsföretag.

Arbetsmiljö och hälsa

- Alla duschar i personalutrymmen ska ha lås. Låsta utrymmen ska vara på plats senast om fem år, annars kan företaget få betala skadestånd.

Byggnads varnar bostadsrättsföreningar och privatpersoner:

”Har blivit måltavlor för kriminella”

I spåren av minskat bostadsbyggande har oseriösa byggföretag hittat nya marknader.

Nu varnar fackförbundet Byggnads för att privatpersoner och bostadsrättsföreningar är byggskurkarnas nya måltavlor.

RAPPORTERNA OM KRIMINALITET, FUSK OCH UTNYTTJANDE i byggbranschen har duggat tätt de senaste åren. Oberoende granskningar har konstaterat att kriminaliteten både blivit mer utbredd och mer internationellt organiserad.

I takt med att bostadsbyggandet minskar får Byggnads nu allt fler rapporter om att oseriösa bolag riktar in sig på privatpersoner och bostadsrättsföreningar.

– Att upphandla byggtjänster kräver sin kunskap och den som inte gör några kontroller är lätt byte för oseriösa företag. Nu går vi ut med en riktad informationskampanj för att hjälpa privatpersoner och bostadsrättsföreningar att göra rätt, säger Johan Lindholm, Byggnads förbundsordförande.

BYGGNADS HAR TAGIT FRAM informationsmaterial som man bland annat delar ut till bostadsrättsföreningar och villaägare. De erbjuder även tjänsten Kollektivavtalskollen där vem som helst kan kolla upp om ett företag har kollektivavtal med Byggnads.

– Det finns många skickliga företag därute som gör fantastiska jobb, tyvärr riskerar många bli utkonkurrerade om beställarna bara tittar på lägsta pris. Att kräva att utföraren har kollektivavtal är det minsta man kan göra som beställare eller upphandlare, säger Johan Lindholm.

Tipsa vänner och bekanta som ska bygga om

Tänk på det här när du köper byggtjänster

Ska du upphandla en byggtjänst måste du säkerställa att arbetet utförs enligt de regler som finns. Att hantverkarna har rätt behörighet, auktorisering och försäkringar samt att företaget har en ansvarsförsäkring för entreprenadverksamhet.

KOLLA OM FÖRETAGET HAR KOLLEKTIVAVTAL

Har företaget tecknat ett kollektivavtal vet du att försäkringar och F-skatt finns på plats. Anlitar du ett företag som tecknat och följer kollektivavtalet kan man dessutom vara säker på att de anställda har rätt till bra arbetsvillkor. Du kan enkelt kolla det på byggnads.se/kollektivavtalskollen.

BEGÄR FÖRSÄKRINGSBEVIS

Ett försäkringsbevis visar att företaget har allriskförsäkring för skador, samt ansvarsförsäkring för entreprenadverksamhet. Har företaget kollektivavtal finns detta.

BEHÖRIGHET FOR EL-, RÖR- ELLER VÅTRUMSARBETE

För exempelvis kakling av badrum, elinstallationer och VVS-arbeten behöver du kontrollera att företaget har behörighet eller är auktoriserade enligt byggbranschens regler för det arbetet. Finns inte det kan det innebära att din försäkring inte täcker eventuella fel eller skador.

UPPRÄTTA ETT SKRIFTLIGT AVTAL

Det minskar risken för oenighet och hjälper dig att kräva ansvar om företaget inte håller vad de lovat. Kom ihåg att även få skriftligt på ändringar och tillägg under arbetets gång.

INTYG OCH ANDRA KVALITETSDOKUMENT

Du har rätt att få intyg och andra kvalitetsdokument på utfört arbete.

KONTROLLERA FAKTURORNA

Kontrollera att kostnaden stämmer och att de verkligen är utställda på den som gjorde jobbet.

Påfarten - få koll på facket

Ta med en kompis från bygget
- kom och bli fackligt medveten!

Vad är då Påfarten? Jo, Påfarten ger dig bättre koll på vad facket gör.

Du får träffa byggnadsarbetare från olika företag. Du får veta mer

om vad din medlemsavgift går till och varför. Vi diskuterar dina rättigheter och skyldigheter. Och dina förmåner.

Du behöva inte vara medlem för att delta!

Vi ersätter dig fullt ut med din lön för förlorad arbetsinkomst. På hemsidan hittar du höstens datum, det finns flera dagar att välja på varje månad.

[Byggnads.se/stockholm-gotland](https://byggnads.se/stockholm-gotland) läs mer under Utbildning.

Anmäl dig genom att mejla ditt namn, personnr och mobilnr till stgo-studier@byggnads.se

Inte medlem?

Scanna QR-koden och läs mer om hur du blir medlem.

Värva en arbetskamrat och få 200 kr.

Din arbetskamrat betalar bara 100 kr i månaden de tre första månaderna. Använd QR-koden ovan, där skriver du även in ditt eget personnummer för att få ett presentkort på 200 kr.

Förebygg risken för bullerskador

Många arbetar varje dag i bullriga miljöer, något som kan leda till allvarliga hörselskador som tinnitus och nedsatt hörsel. Bullerguiden är ett kostnadsfritt stöd för företag i arbetet med att minimera riskerna med buller.

Guiden innehåller fakta om hälsorisker och lagstiftning på området samt stödmaterial i form av checklistor och verktyg för praktisk vägledning i arbetsplatsens systematiska arbete med buller.

Bullerguiden är framtagen av Prevent tillsammans med IF Metall, Teknikföreningen, Industriarbetsgivarna, Byggnads och Byggföretagen.

Bullerguiden går att ladda ner på prevent.se/buller.

Kolla om ett företag har kollektivavtal

■ Här kan du enkelt se om företag har kollektivavtal med Byggnads, hur många avtal företaget har och vilka avtal det är.

[Byggnads.se/kollektivavtalskollen](https://byggnads.se/kollektivavtalskollen)

B Posttidning

Returadress:
Solna Folkets Hus
Box 1288
171 25 Solna

Tema för Arbetsmiljöveckan 2023:

Riskbedömning räddar liv

Varje år vecka 43 har Byggnads Arbetsmiljöveckan där skyddsombud i hela landet gör extra kontroller på arbetsplatserna. I år fokuserar vi på riskbedömningar i planeringsarbetet.

Planera bort riskerna!

- Vi vet att ohälsa och olyckor kan förebyggas genom god planering och riskbedömningar i ett tidigt skede. För att göra våra arbetsplatser säkra och främja ett hållbart arbetsliv och en bra arbetsmiljö genomför vi extra kontroller under Arbetsmiljöveckan.
- Det är arbetsgivarens ansvar att se till att du har en säker arbetsmiljö.
- Du har rätt att medverka i planeringen av ditt eget arbete.
- Din arbetsgivare har skyldighet att undersöka, riskbedöma och åtgärda din arbetsmiljö tillsammans med skyddsombudet.
- Innan arbetet startar ska du ha fått instruktioner om hur risker minimeras.

HELT ENKELT

NYHETSREV FRÅN
BYGGNADS STOCKHOLM-GOTLAND

REDAKTÖR,
TEXT, FOTO & LAYOUT:
Inger Fagerberg,
inger.fagerberg@byggnads.se

ANSVARIG UTGIVARE:
Tomas Kullberg, ordförande,
tomas.kullberg@byggnads.se

UPPDATERA DIN E-POST

■ Här kan du uppdatera din e-post [Byggnads.se/mina-sidor](https://byggnads.se/mina-sidor) så missar du inte någon info från Byggnads.

Stockholm-Gotland

BYGGNADS